तृणैरावेष्यते रज्जुर्येन नागो ऽपि बध्यते ॥३७६॥

तथा च। चटकाकाष्ठकूटेन मक्षिकादर्दुरैस्तथा।
महाजनविरोधेन कुञ्जरः प्रलयं गतः ॥३७७॥

कथा ॥१५॥ टिट्टिभः प्राह: कथमेतत्। साब्रवीत्। अस्ति कस्मिंश्चिद्वनो द्देशे चटकदम्पती तमालतरुकृतनीडौ प्रतिवसतः स्म। अथ तयोर्गच्छता कालेन सन्ततिरभवत्। अन्यस्मिन्नहनि प्रमत्तो वनगजः कश्चित् तं तमालवृक्षं घर्मार्त्तश्छायार्थी समाश्रितः। ततो मदोत्कर्षात् तां तस्य शाखां चटकाश्रितां पुष्कराग्रेणाकृष्याभाङ्क्षीत्। तस्या भङ्गेन च टकाण्डानि सर्वाणि विशीर्णानि। आयुःशेषतया च चटकौ कथमपि १० प्राणैर्नोज्झितौ। अथ चटका स्वाण्डभङ्गाभिभूता प्रलापान् कुर्वाणा न किञ्चित् सुखमाससाद। एतस्मिन्नन्तरे तस्यास्तान् प्रलापान् समाकर्ण्य काष्ठकूटो नाम पक्षी तस्याः परमसुहृत् तद्दुःखदुःखितो ऽभ्युपेत्य तामुवाच। भगवति किं वृथाप्रलापेन। उक्तं च यतः।

नष्टं मृतमतिक्रान्तं नानुशोचन्ति पण्डिताः।
१५ पण्डितानां च मूर्खाणां विशेषो ऽयं यतः स्मृतः ॥६७८॥

तथा च। अशोच्यानीह भूतानि यो मूढस्तानि शोचति।
स दुःखाल्लभते दुःखं द्वावनर्थौ निषेवते ॥३७९॥

अन्यच्च। श्लेष्माश्रु बान्धवैर्मुक्तं प्रेतो भुङ्क्ते यतो ऽवशः।
तस्मान्न रोदितव्यं हि क्रियाः कार्याश्च शक्तितः ॥३८०॥

१० चटका प्राह। अस्त्येतत्। परं किमनेन दुष्टगजेन मदान्मे सन्तानस्य क्षयः कृतः। तद्यदि त्वं मम सत्यसुहृत् तदस्य गजापसदस्य किञ्चिद्धीपायं चिन्तय। यस्यानुष्ठानेन मे सन्ततिविनाशदुःखमपसरति। उक्तं च। आपदि येनोपकृतं येन च हसितं दशासु विषमासु।
उपकृत्य तयोरुभयोः पुनरपि जातं नरं मन्ये ॥३८१॥

२५ काष्ठकूट आह। सत्यमभिहितं भवत्या। उक्तं च।